A°. 1849. N°. 198.

Opregte Haarlemsche Courant

Woensdagsche Courant van 22 Augustus.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: ƒ 5 in de drie maanden.

TURIN, 15 Augustus.

Het tusschen Oostenrijk en Sardinie tot stand gekomen vredesverdrag is gisteren in eene zitting met geslotene deuren aan de Gedeputeerden medegedeeld, door den graaf *d'Azeglio*. Van wege de Regering is tevens verklaard, dat het verdrag geene geheime bepalingen hoegenaamd bevat. De bewindslieden hebben de noodige fondsen verlangd, om, naar aanleiding der bepalingen van dat verdrag, onverwijld de som van 72 millioenen, voor oorlogskosten, aan Oostenrijk te kunnen uitbetalen; doch de meerderheid der Geduputeerden heeft het daartoe betrekkelijke voorstel van de hand gewezen. Morgen zal er weder eene zitting met geslotene deuren plaats hebben, waarin zal worden beraadslaagd over de maatregelen, welke alsnu zullen behooren te worden genomen.

Verscheidene Gedeputeerden, onder welke de heer *Gioberti* en de markies *Dovia Pamscheli*, hebben hun ontslag genomen.

Uit Rome wordt gemeld, dat eene deputatie van den stedelijken raad zich naar den Paus heeft begeven, ten einde denzelven uittenoodigen, om naar de hoofdstad terugtekeeren. De dagbladen deelen den inhoud mede van het adres, 't welk door die deputatie aan den kerkvoogd is aangeboden. *Pius IX* heeft, naar men meldt, de bezending zeer goed ontvangen, doch op het adres in zeer onbepaalde bewoordingen geantwoord. De tijd, wanneer hij naar Rome denkt terugtekeeren, is mitsdien nog volstrekt niet bekend.

De generaal *Cordova*, welke het bevel voert over het spaansche expeditie-leger in Italie, is thans, naar men verzekert, genoodzaakt zeer ernstige maatregelen te nemen tegen de uit de steden gevlugte demagogen en ultra-republikeinen, die onder anderen Spoletto, Rietie en Velletri zeer onveilig maken, in die streken rooven en plunderen, en zich zelfs aan sluipmoorden schuldig maken.

Het napelsche ministerie heeft eene belangrijke wijziging ondergaan.

WEENEN, 16 Augustus.

Berigten uit het zuiden van Hongarije houden in, dat *Kossuth* den 7den dezer in Pancsova was gekomen, ten einde den geest der bevolking van die stad te onderzoeken; doch dat hij weldra weder was vertrokken, nadat hij zich had overtuigd, dat de stemming aldaar over 't algemeen niet gunstig was voor de Hongaren. Werwaarts hij zich had begeven, was niet bekend. — Zoo gemeld wordt, had de overheid van die stad eene commissie gezonden naar Semlin tot den generaal *Mayerhofer*, ten einde hem uittenoodigen, om die vesting, welke door de hongaarsche troepen geheel was verlaten, door zijne krijgsmagt te doen bezetten.

Men verneemt, dat de Regering van Servie aan de noordelijke grenzen van dat land krachtige maatregelen van voorzorg heeft genomen, ten einde het binnendringen van vlugtende opstandelingen in haar gebied des noods met geweld te verhinderen.

WEENEN, 17 Augustus.

In berigten uit Presburg van gisteren wordt gemeld, dat de keizerlijke troepen den 15den wederom bezit hadden genomen van Raab, welks vermeestering voornamelijk aan de doeltreffende maatregelen van den minister van oorlog in Oostenrijk wordt toegeschreven. Of daarbij heftig is gestreden, was nog niet bekend. Ook wist men nog niet met zekerheid, of hierdoor de ongehinderde gemeenschap met Pesth hersteld was. De Hongaren hebben zich van alle zijden in overijling naar Komorn teruggetrokken; waartoe ook de kollonne onder den generaal *Jablonowsky* veel schijnt te hebben bijgedragen. Op het eiland Schütt houden de opstandelingen Bös nog bezet, alsmede enkele punten in de onmiddelijke nabijheid van Komorn. Op het berigt van de vermeestering van Raab, heeft de generaal *Czorich* onverwijld de twee battaillons, welke voor eenige dagen naar het eiland Schütt waren gezonden, van daar teruggetrokken en naar Raab doen oprukken.

Men spreekt van een aanzienlijk leger der opstandelingen, hetwelk aan de Waag zou worden bijeengetrokken, en onder de bevelen staan van de generaals *Klapka* en *Aulich*. Te oordeelen naar hetgeen deswegens wordt gemeld, zouden de Hongaren het voornemen hebben, om te beproeven, met dat legercorps Tyrnau en Neutra te bemagtigen, en reeds zouden eenige afdeelingen keizerlijke troepen noordwaarts zijn gezonden, ten einde hun den overtogt over de Waag te betwisten. De post uit Neutra was sedert een paar dagen te Presburg niet aangekomen, en deze omstandigheid, gevoegd bij het gerucht, dat men aan de zijde van Szereg hevig had hooren schieten, deed het niet onwaarschijnlijk voorkomen, dat de Hongaren beproefd hadden, aldaar de rivier overtetrekken.

Men verzekert, dat de russische generaal *Grabbe* zich werkelijk, met de onder zijne bevelen staande troepen, in de nabijheid van Komorn bevindt, en dat hij, op zijnen terugtogt derwaarts, de stad Losoncz, welke zich bij zijn vroegeren doortogt zeer trouweloos heeft gedragen, heeft getuchtigd.

Het bezetten van Temeswar, op den 10den dezer, door den generaal *Haynau* wordt ten volle bevestigd door een zeer uitgebreid legerberigt van dien veldheer. Daaruit blijkt, dat in de nabijheid dier stad een zeer hevig gevecht heeft plaats gehad met de uit Szegedin teruggetrokken opstandelingen, welke, vereenigd met het corps van den generaal *Vetters*, eene sterke positie in de nabijheid der stad hadden ingenomen. De vijandelijke troepen waren daarbij geheel verslagen en, met achterlating van verscheidene stukken geschut en veel bagage, in groote verwarring naar alle kanten gevlugt. De Keizerlijken hebben bij deze gelegenheid 6000 gevangenen gemaakt, terwijl het verlies aan dooden en gevangenen aan hunne zijde zeer gering is geweest. Na afloop van dien strijd zijn de keizerlijke troepen terstond doorgetrokken naar Temeswar, en daar met uitbundige vreugde door de bevolking en de bezetting ontvangen. Die vesting, welke nog kortelings door de Hongaren was belegerd en hevig beschoten, had zeer veel van dat beleg geleden, en bovendien heerschte in dezelve groot gebrek.

De generaal *Haynau* zou een gedeelte zijner troepen naar Arad zenden, ten einde die vesting intesluiten, en had reeds voorposten uitgezet tot Remete en de rivier de Temes.

Naar alle waarschijnlijkheid zullen de in die streken verspreide troepen der opstandelingen nu te Orsova bijeentrekken, en zal aldaar een beslissend gevecht geleverd worden.

Zoo gemeld wordt, bevond *Bem* zich bij de opstandelingen, gedurende het gevecht in de nabijheid van Temeswar.

Men meldt, dat de Donau van Pesth tot Esseg nu ongehinderd door oostenrijksche stoombooten kan worden bevaren.

— De russische generaal *v. Hasfort*, welke in Hermanstadt het opperbevel voert, heeft den 31sten Julij een uitval gedaan naar de zijde van Mülbach en Reusmarkt, ten einde de opstandelingen, welke daar post hadden gevat, uiteentedrijven. Dit is volkomen gelukt. De vijandelijke troepen zijn, na een hevig gevecht, tot Karlsburg teruggedrongen, en vervolgens door de bezetting dezer vesting geheel uiteengejaagd.

[Het pruissische regerings-blad deelt eene telegrafische depeche uit Weenen mede, de belangrijke tijding behelzende, dat *Görgey* den 13den dezer, met 30 à 40,000 man, bij Vilagos de wapenen nedergelegd en zich op genade overgegeven heeft.]

HAMBURG, 18 Augustus.

De wederzijdsche uitlevering van krijgsgevangenen tusschen de Pruissen en Denen, welke den 15den dezer te Sundewit zoude plaats hebben, is andermaal uitgesteld. De juiste oorzaak van dit uitstel is niet openlijk bekend.

— Uit Zweden wordt gemeld, dat het aantal der zweedsche troepen, welke Sleeswijk zullen bezetten, thans bepaaldelijk op 2000 man is vastgesteld. De kollonel *Malmberg* zal het opperbevel over dezelve voeren.

VAN DEN RIJN, 19 Augustus.

Men meldt uit Koningsbergen, dat sedert eenigen tijd op de rivier de Weichsel, in de nabijheid van Neuenburg en Mewe, herhaaldelijk aanvallen plaats hebben op met graan beladene schepen, welke van een gedeelte hunner lading worden beroofd. De aanvallen geschieden gewoonlijk bij nacht, met eene of meer sterk bemande booten. Voor eenige dagen werd wederom een dergelijke aanval beproefd, waarbij het tot een hevig gevecht is gekomen, en door de roovers zelfs vuurwapenen zijn gebruikt, door welke een paar lieden doodelijk zijn gekwetst. Ten laatste echter zijn de roovers gedwongen te vlugten. Het schijnt na veel moeite gelukt te zijn, eenige der daders optesporen en in hechtenis te nemen.

— Van goederhand wordt verzekerd, dat het gerucht, volgens hetwelk Hessen-Darmstad tot het tusschen Pruissen, Hanover en Saksen gesloten verbond zou toegetreden zijn, voorbarig is geweest.

— De geestelijkheid in Baden heeft door het geheele land het houden van openbare godsdienstoefeningen gelast, tot dankzegging voor den terugkeer des Groothertogs en voor het dempen van den opstand.

VAN DEN RIJN, 20 Augustus.

Te Freiburg zijn weder eenige in den badenschen opstand betrokkene personen door den krijgsraad tot gevangenisstraf veroordeeld.

Men meldt, dat aan den protestantschen godsdienstleeraar *Kraft*, welke zich beijverde om genade te verwerven voor den ter dood veroordeelden pruissischen hoogleeraar *Kinkel*, van hoogerhand is te kennen gegeven, dat, indien de betrekkingen van den veroordeelde Z. M. om gratie verzochten, dit welligt een gunstig gevolg zoude kunnen hebben. Men maakt hieruit op dat de heer *Kinkel*, zoo al niet geheele kwijtschelding, althans vermindering van straf zal bekomen.

— Vele der voornaamste inwoners van Dusseldorf hebben een adres aan Prins *Frederik* van Pruissen onderteekend, waarbij Z. K. H. wordt uitgenoodigd, om zich weder in die stad te komen vestigen.

PARIJS, 19 Augustus.

Heden (zondag) is er in de staatkundige wereld alhier niets van eenig buitengewoon belang voorgevallen. De afgevaardigden zijn afwezig; de meeste ministers veroorloven zich tijdelijk eenige uitspanning, en de bevolking is kalm en oogenschijnlijk tevreden.

— Het officiële dagblad behelst heden weder een betoog, strekkende om de geruchten nopens eenen aanstaanden *coup d'état* tegentespreken. Dit laatste betoog, 't welk, naar men vrij algemeen gelooft, door den minister *Dufaure* zelven is gesteld, moet men aanmerken als eene beantwoording der vrij heftige artikelen, welke dezer dagen door de ultra-gematigde dagbladen tegen de liberale ministers zijn gerigt. Officiëel wordt alsnu verkondigd, dat de Republiek thans de regeringsvorm voor Frankrijk is, en dat de bewindslieden vast overtuigd zijn, dat die regeringsvorm duurzaam zal wezen. Verder verklaren de bewindslieden, dat zij, die vermeenen, dat het groote volk een stap achterwaarts zal willen doen, en die zich op dezen grond hersenschimmige denkbeelden vormen, omtrent de invoering van eenen anderen regeringsvorm, geheel op het dwaalspoor zijn. Eindelijk geven de bewindslieden nogmaals de verzekering, dat de Constitutie niet gewijzigd zal worden, dan wanneer dit *wettig* zal kunnen geschieden.

— De Voorzitter *Lodewijk Napoleon* schijnt in beterschap toetenemen. — De geruchten, nopens eene *spoedige* wijziging van het ministerie, zijn heden minder levendig dan gisteren. Men schijnt inmiddels vrij algemeen van gevoelen te blijven, dat het kabinet eene verandering zal moeten ondergaan, zoodra de Wetgevende Vergadering weder bijeen zal zijn gekomen.

— De minister *de Falloux* zal voor den tijd van eene maand deze hoofdstad verlaten. Gedurende zijne afwezigheid zullen de zaken van het departement, aan welks hoofd hij is gesteld, worden waargenomen door den heer *Lanjuinais*.

— Dezer dagen is de commissie, die belast is met het begrooten van de schade, welke den 13den Junij op de drukkerijen van eenige ultra-republikeinsche dagbladen is aangerigt, met haren arbeid gereed gekomen. De voorstanders der staatslieden, die thans aan het bewind zijn, hebben steeds hunne uiterste pogingen in het werk gesteld, om het gebeurde te doen voorkomen als eene zaak van weinig aanbelang. en de generaal *Gourgaud* heeft zelfs vroeger openlijk verkondigd, dat er, zijns erachtens, te veel acht werd geslagen op de uitwerking van eenige weinige *elleboog-stoten*. De commissie begroot echter de schade, voor de eene boekdrukkerij, op niet minder dan 79,000 fr., en voor de tweede op 40,000 fr. Van goederhand wordt verzekerd, dat de commissie met de meest mogelijke gematigdheid is te werk gegaan bij het regelen der te verleenen schadevergoeding.

De commissie heeft verder aangeraden, dat de zaak niet voor den regter zou worden gebragt, maar de schade door het bewind zou worden vergoed, uithoofde van den buitengewonen toestand, waarin zij, die dezelve hebben aangerigt, zich hebben bevonden. In het door haar uitgebragte verslag wordt in het breede betoogd, dat het leger en de nationale garde niet hebben gehandeld zonder last der overheid, en dat zij mitsdien niet verantwoordelijk mogen worden gesteld voor de toegebragte schade. — De afgevaardigde *Vavin* is rapporteur in deze veel gerucht makende zaak.

— De gewezen minister *Duchâtel* is dezer dagen hier ter stede aangekomen. Het blijkt niet, welke de reden van zijne komst is. Naar men verzekert, zal zijn verblijf hier slechts van korten duur zijn.

— De heer *Cobden*, het beroemde lid van het engelsche Parlement, is hier aangekomen, om deel te nemen aan de vergaderingen van het *Congres van den vrede*.

— De stedelijke Regering is thans bezig, om de namen der straten dezer hoofdstad te regelen. In Februarij 1848 heeft men een aantal namen willekeurig veranderd, 't welk tot veel ongerijf en verwarring aanleiding schijnt te geven. Naar men verzekert, zullen de vorige namen hersteld worden.

ROTTERDAM, 20 Augustus.

Verscheidene voorname handelaars alhier hebben aan de Kamer van Koophandel en Fabrieken een verzoekschrift ingezonden, om bij de hooge Regering pogingen aan te wenden ter verkrijging van eene verandering in het vertrek en de aankomst van den engelschen post, ten einde er minstens viermalen 's weeks gelegenheid besta om brieven van hier naar Engeland te verzenden en die van daar te ontvangen. *(Rott. Cour.)*

'S GRAVENHAGE, 21 Augustus.

Gisteren namiddag is H. M. de Koningin, met hare twee zonen, van het Loo in deze residentie teruggekomen. — Z. M. de Koning wordt morgen hier verwacht.

— Uit Noord-Braband wordt (in een door de Staats-Courant medegedeeld berigt) omtrent het aardappelen-gewas hoofdzakelijk het volgende gemeld:

In de kantons Waalwijk en Heusden heeft, bijna zonder uitzondering, de ziekte in de aardappelen zich sedert eenige dagen in alle perceelen en alle gemeenten vertoond, en wel inzonderheid aan het loof, zonder dat de knol is aangestoken, met uitzondering van enkele soorten, die voor een groot, ja het grootste deel reeds verrot zijn.

In de kantons Asten en Helmond vertoont de ziekte zich in min of meer hevigen graad op bijna al de gronden. — In de kantons Breda, Ginneken en Oosterhout heeft sedert eenige dagen de ziekte zich insgelijks vertoond, echter niet algemeen. Ook is zij nog van weinig belang, daar het alleen de bladeren zijn die verdroogen en dor worden; de stengel en knol blijven nog gezond.

In het kanton Bergen-op-Zoom zijn weder eenige sporen van de ziekte ontdekt op enkele stukken land, doch in ligten graad. — In het kanton Zevenbergen heeft men hier en daar

de ziekte bespeurd, doch in geringe mate. — In het kanton Oudenbosch heeft de ziekte op verscheidene plaatsen zich weder vertoond, meer op de zandlanden, dan op de kleigronden. Vele late blokken in de kleilanden zijn oogenschijnlijk nog geheel bevrijd.

HAARLEM, 21 Augustus.

Heden zijn door de commissie, belast met het Staatsexamen, *twaalf* jongelieden geëxamineerd, en daarvan *elf* toegelaten.

HAARLEM, 21 Augustus.

De op heden met den overlandpost uit Batavia aangebragte berigten loopen tot den 23sten Junij. Nopens het voortzetten der krijgsverrigtingen tegen de Balinezen luiden die berigten gunstig, maar zij vermelden het treffende verlies van den bekwamen en dapperen bevelhebber, den generaal *Michiels*.

Het reeds vroeger bekend gemaakte rapport van den generaal *Michiels*, onder dagteekening van den 21sten Mei, houdt in, dat, na de onderwerping van Beliling, ook nog de wederspannige rijken van Karang-Assam en Klonklong ten onder moeten worden gebragt, en dat de krijg tegen die rijken met een gewenschten uitslag gevoerd is geworden.

Het schijnt inmiddels, dat de Balinezen, daarna op nieuw blijken van kwade trouw hebben gegeven; derwijze, dat de opperbevelhebber *Michiels* het hoog noodig heeft geoordeeld, om hen nogmaals gewapenderhand aantevallen.

Op den 23sten Mei is de genoemde generaal, met den luitenant-kollonel *van Swieten* en den kapitein ter zee *Bouricius*, aan het hoofd eener talrijke krijgsmagt, van Padang opgerukt naar Kasoemba, alwaar de bevolking van Klonklong zich bij een tempel had hereenigd, welken zij besloten scheen, met hardnekkigheid te blijven verdedigen. Na een kort doch hevig gevecht is die tempel veroverd geworden, waarna de troepen verder oprukten, ten einde eene nabij gelegene kampong aantevallen, waarin zich eene overmagt van vijanden had teruggetrokken. Aldaar is weder hevig gestreden, doch ten laatste is de kampong bezet geworden. In den nacht hebben de Balinezen echter tot driemalen een aanval op onze troepen in die kampong ondernomen, welke echter even zoo dikwerf is afgeslagen. Bij een dier aanvallen zijn de Balinezen tot bij de plaats, waar het hoofdkwartier was gevestigd, doorgedrongen en is de opperbevelhebber, generaal *Michiels*, door een geweerschot getroffen, 't welk hem dadelijk heeft doen nederzijgen.

De troepen hebben inmiddels de aanvallers uit den kampong weten te verdrijven en bij het aanbreken van den dag was de vijand geheel verdwenen.

De gekwetste generaal *Michiels* is onverwijld met een detashement naar Padang gebragt, alwaar men hem door middel eener amputatie boven de dij heeft zoeken te redden. Deze poging is echter vruchteloos geweest, en hij is aan de gevolgen der bekomene wond overleden. Zijn dood wordt door allen als een groot verlies aangemerkt.

Na het verlies van dien dapperen bevelhebber, heeft de luitenant kollonel *van Swieten* het opperbevel over de troepen te Kasaembo aanvaard, doch het ongeraden geoordeeld, om de krijgsverrigtingen voorttezetten, te meer daar met de verovering van Karang-Assam het eigenlijke doel der expeditie bereikt kon worden geacht. De luit. kollonel is daarop met de troepen naar Padang teruggetrokken.

Uit het rapport van den luit-koll. *van Swieten*, nopens deze laatste expeditie, blijkt, dat, behalve den opperbevelhebber, bij die gelegenheid nog zijn gesneuveld: de luit. der inf. *J. W. H. Sindicus*, de luit. ter zee 1ste kl. *Nouhuis*, en vier onder-officieren en soldaten; gekwetst zijn: de off. van gezondh. *Scheiner* en *Everts*, de 2de luit. der inf. *J. A. Daniels*, en 26 onder-officieren en manschappen.

Het verlies der Balinezen op 24 en 25 Mei wordt begroot op 1000 dooden en 800 gekwetsten.

Het lijk van den opperbevelhebber *Michiels* is naar Batavia overgebragt en den 1sten Junij aldaar plegtstatig begraven, in tegenwoordigheid van Z. Exc. den gouverneur generaal en een aantal hooge burgerlijke en militaire ambtenaren.

Na alle voorzorgen genomen te hebben, die voor eene goede bewaking en de verzekering van de rust onzer troepen vereischt werden, heeft de waarnemende commandant der troepen, luit.-koll. *van Swieten*, den 28sten Mei, zendelingen naar Klonkong doen vertrekken, om den Dewa Agong te doen weten, dat het nederlandsche gouvernement, volkomen gezegevierd hebbende in deszelfs bedoelingen, om de vorsten te tuchtigen, die hetzelve vijandig zijn, maar niettemin in het belang des volks een einde willende maken aan het verdere bloedvergieten, edelmoedig den vijand aanbood, om nog in onderwerping te komen, onder belofte van alsdan op den zetel van Klongkong te zullen blijven; met mededeeling tevens, dat indien binnen 8 dagen geen voldoend antwoord mogt zijn ingekomen, onze landmagt andermaal, en dan vereenigd met die van Lombok, zou oprukken. Deze kennisgeving en bedreiging werd ondersteund door eene expeditie der *Hekla* naar Soengie Lawas, om de aldaar op nieuw post gevat hebbende Balinezen te verdrijven. — De Dewa Agong van Klongkong en de Radja's van Gianjar en Mengali hebben daarop eene onvoorwaardelijke onderwerping aangeboden.

Intusschen was door den luit. koll. *van Swieten* bepaald, dat alle bevriende of in onderwerping gekomene vorsten bij hem zouden bijeenkomen, om dadelijk tot eene afdoening van zaken te geraken. Van wege den Rijks-bestuurder van Klongkong en door den Radja van Gianjar is toen, op eene beleedigende wijze geantwoord, dat zij op die conferentie (welke eerst op 6, daarna op 10 Junij bepaald was) niet zouden verschijnen. De genoemde bevelhebber heeft terstond daarna het besluit genomen, om Klongkong aantetasten. Kasoemba is daarop andermaal aangegrepen en vermeesterd. Terwijl de troepen gereed waren om den volgenden dag op Klongkong voortterukken, heeft zich van daar een parlementair aangemeld. Als eene niet te ontduiken voorwaarden van het staken der vijandelijkheden, is door den luit.-koll. *van Swieten* gevorderd het zenden van een gezantschap naar Batavia, om van den gouverneur-generaal vergiffenis te vragen voor het bedoelde beleedigende antwoord Aan deze voorwaarde is onverwijld voldaan.

De opperbevelhebber der krijgsmagt, hertog *B. van Saksen Weimar* was intusschen, den 12den Junij, met eenige troepen te Laboean-Amok en den 13den te Kasoemba aangekomen. In zijn rapport aan den gouverneur-generaal van 14 Junij meldt hij, dat het cordate besluit van den luit. koll. *van Swieten*, om naar Klongkong opterukken, den geheelen stand van zaken ten gunste van het gouvernement veranderd en tot een gunstig einde gebragt heeft. — De vorsten van Klongkong en van Gianjar hadden zich geheel onderworpen.

Dit gunstige resultaat maakte, zoo als de hertog *B. van Saksen Weimar* verder in zijn rapport verzekert, een langer verblijf der troepen onnoodig. Reeds waren de noodige bevelen gegeven, om dezelve achtervolgens van Kasoemba naar Padang te doen terugkeeren, en vervolgens de terugreis naar Java te doen aannemen.

Gisteren, 20 Augustus, zijn in het cholera-hospitaal te Amsterdam opgenomen 7 lijders, uitgegaan 3, overleden één.

Te Arnhem zijn van 17 tot 18 Aug. 17 personen door de cholera aangetast, 10 overl., 10 hersteld.

— Uit Zierikzee wordt het volgende gemeld:

„ Dezer dagen is door de commissie voor de alhier bestaande Onderlinge Waarborg-Vereeniging van Arbeiders, nopens die inrigting aan de Regering verslag gedaan. Naar men verneemt, heeft het getal deelnemers in 1848, 135, dat is elf meer dan in 1847, bedragen, die in het zomer-saizoen ƒ 979.99 hebben ingebragt, en door wier huisgezinnen, gedurende den afgeloopen winter, eene teruggave van ƒ 1120,23½ is genoten. Ofschoon vele vroegere deelnemers, zoo door onvermogen, als om andere oorzaken, waren nalatig gebleven hunne inlagen in te brengen, waren er in gezegd jaar 1848, 25 nieuwe deelnemers bijgekomen, en waren de ingebragte gelden aanzienlijker dan vroeger. De commissie schreef deze uitbreiding van deelneming voornamelijk toe aan de gelegenheid, waarin zij zich in de drie laatste jaren bevonden had, om door de leden dezer vereeniging in het winter-saizoen eenige werkzaamheden te doen uitvoeren, en betreurde het daarom, dat hare pogingen, om deze zaak uit te breiden, geen beter onthaal was te beurt gevallen, en sommige begunstigers zelfs hunne giften of verminderd of geheel ingetrokken hadden, niet bedenkende, dat er geene betere ondersteuning is, dan die door arbeid verdiend wordt, en door zoodanige werkverschaffing, gepaard met wering van onkunde en zedeloosheid bij de lagere volksklasse, waartoe men zich vleit, dat eerlang eene liefdadige vereeniging binnen deze stad zal tot stand komen, — de vermeerdering der armoede het best kan worden tegengegaan. Intusschen had de commissie zich in de gelegenheid bevonden, uit het bedrag van inschrijvingen, en eene door het algemeen armbestuur verstrekte bijdrage, 56 arbeiders en ambachtslieden, die daartoe geschikt waren, in het tijdvak tusschen den 22sten Januarij en 24 April jl., bij toerbeurten, door nuttigen arbeid bezig te houden, aan welke ƒ 246.18½ aan daglooneu was uitbetaald."

— De *Utrechtsche Cour.* deelt het volgende berigt van Curaçao tot 10 Julij mede: „ Te Venezuela is weder eene revolutie uitgebroken tegen den President *Monagas*, ten voordeele van *Paez*. Dit berigt is daarom vooral belangrijk, dewijl het gouvernement van Venezuela vijandig tegen de Nederlanders gezind is, omdat deze den generaal *Paez* en de zijnen eene schuilplaats op Curaçao hebben verleend. Op genoemden 10 Julij lagen vijf nederlandsche oorlogschepen in de haven van Curaçao, als: de brikken *Mercurius*, *de Meermin* en *de Pijl*, de korvet *Ajax* en de schoener *de Vos*, terwijl binnen kort nog verwacht werden de brik *Venus* en het stoomschip *Suriname*. De verzameling van al deze schepen moest dienen om klem bij te zetten aan de onderhandeling over het geschil tusschen de gouvernementen van Venezuela en Curaçao. Het eerste heeft aan dat van Nederland klagten ingediend tegen de bemoeijing van den gouverneur van Curaçao, den heer *Esser*, die thans door den heer *Rammelman Elzevier Jr.* is vervangen, en den gezaghebber van Aruba, in den jongsten burgeroorlog, en, naar men zegt, een millioen guldens tot schadevergoeding gevorderd. Nederland, zegt de brief verder, is geenszins genegen, hierin te bewilligen. Doch daar een oorlog met Venezuela een nadeeligen invloed voor Curaçao kan hebben, is de gouverneur *Esser* afgetreden, en ons gouvernement in onderhandeling met Venezuela. Intusschen heeft Venezuela ook belang bij Curaçao, daar vele van zijne artikelen alleen op Curaçao gereedelijk eene markt vinden. Zij kunnen derhalve de betrekkingen niet afbreken, zonder er zelven bij te lijden."

— Den 17den dezer is te Arnhem gehouden de vierde algemeene vergadering van de leden der *Vereeniging voor de Nederlandsche Flora*. Niettegenstaande bijzondere omstandigheden, buiten de vereeniging gelegen, velen belet hadden op deze vergadering te verschijnen, en er alzoo slechts 10 leden waren opgekomen, bleek het, dat in het afgeloopen jaar zoo vele belangrijke waarnemingen waren gedaan, dat de mededeeling daarvan het voortzetten der vergadering vorderde. Ook het aantal der leden was toegenomen en de staat der vereeniging in bloei vooruitgaande. De volgende bijeenkomst is bepaald op 16 Augustus 1850 te Deventer, terwijl tot honorair president is benoemd de hoogl. *M. J. Cop*, te Deventer.

— Den 26sten dezer maand zal te Gend de aangekondigde vergadering van het Nederlandsch Letterkundig Congres plaats hebben. Onder de spreekbeurten, welke, volgens het ons toegezonden programma, bij die gelegenheid zullen gehouden worden, behooren die der heeren:

De Jager (Rotterdam), over het belang, dat er in de zamenwerking van belgische en noord-nederlandsche letterkundigen is gelegen voor den bloei der nederlandsche tael.

Gerth van Wijk (Wijk-bij-Duurstede), over den stand en de eischen onzer gemeenschappelijke moedertael.

D. Buddingh (Delft), over *Jacob van Maerlant* als Zuid-Hollander.

S. J. Muller (Amsterdam), over *Balthazar Bekker*, als bestrijder der vooroordeelen over de kometen.

Van Halmaël (Leeuwarden), over medegedeelde wenken.

Polak (Amsterdam), over den toestand der klassieke letterkunde in Nederland, in verband met den nederlandschen boekhandel.

De heeren prof. *des Amorie van der Hoeven*, *J. H. Halbertsma* en *Yssel de Schepper* hebben insgelijks hunne medewerking toegezegd.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 21 Augustus. Den 20sten dezer zijn in Texel binnengekomen het schip *Marco Bozzaris*, kapt. de Boer van Tjilatjap, Labandera van Gigon, Wintle (st.) van Londen, Oakes van Seaham en Dood van Petersburg en uitgezeild Meester (st.), de Jong en Giezen, alle 3 naar Hull, Thomsen naar Riga, Sommerfeldt naar de Oostzee, Jensen, Agerup, Olsen, Christensen en Holst, alle 5 naar Noorwegen en Schots naar Hamburg; de wind w. z. w.

Den 18den dezer is Deal gepasseerd het schip *Maria Aletta*, kapt. Schut, van Amsterdam naar Genua.

Den 17den dezer hebben van Brixham, Torbay, de reizen voortgezet de schepen *Enfield*, kapt. London en *Mary Atkinson*, kapt. Jharman, beide van Rotterdam naar Leverpool en *Echo*, kapt. Darnell, van Rotterdam naar Dublin.

Den 15den Julij is op 9° 16′ n. b. en 22° 30′ w. l. gepraaid het schip *Jan Daniel*, kapt. Zeeman en 5 dito op 20° 48′ n. b. en 31° 55′ w. l. het schip *Prins van Oranje*, kapt. van der Zweep, beide van Rotterdam en 12 Junij op 14° 17′ n. b. en 31° w. l. het schip *Java's Welvaren*, kapt. Boelhouwer van Amst., alle 3 naar Batavia.

Te Hollesloot is aangekomen Laarman van Archangel. Te Harlingen Tany, Visser, Vos en Drok, alle 4 van Noorwegen. Te Ameland van der Veen van Hull en Bos van Bremen. Te Brouwershaven Andresen van Fredrikshaven. Te Duinkerken Wilkens van Rotterdam. Te Hull Waterborg en Statvoet, beide van Delfzijl. Te Leith Kuyper van Harlingen. Te Hamburg het schip *Zorgvlied*, kapt. Appel van Batavia en Brouwer van Rotterdam.

WISSELCOURS.

Amsterdam, den 21sten Augustus 1849.

Hamburg 2/m. ƒ 34,87½; id. kort ƒ 35. *Londen* 2/m. ƒ 11,97½, id. kort ƒ 12,02½. *Lissabon* 3/m. 42. *Porto* 3/m. 42. *Petersburg* 2/m. 181,50; alles geld. Disconto 2½ pc.

FONDSEN EN BEURSTIJDINGEN.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 21 *Augustus*.

	pct.				gebl.
NEDERL. Werk. Schuld	2½	52½	à	53	52¾
" " "	3	61¾	"	62¼	62
" " " resc.	3		"		
" " "	4	81	"	½	81 5/16
" Oost. Ind. Leen.	4	80¼	"	½	80⅜
" Am. Synd.	3½	83½	"	¾	83⅝
" Handelmaatsch.	4½		"		
" Holl. Spoorw.			"		
" Rijn "	4½	76¾	"	77¼	77
" Aand. Haarl. Meer	5		"		
ENGELAND. Gecons.	3		"		
FRANKRIJK. Certific.	3	50¾	"	51¾	51 1/16
RUSLAND. Obl. bij *Hope en C.*	5	103¾	"	104	103⅞
" " " 1828/29	5	103¼	"	¾	103½
" " Amst. 1831	5	91	"	½	91¼
" leen. 1840	4	34¼	"	½	84⅜
" inschr. *Stieglitz*	4	81¾	"	83¼	83 3/16
" " grootb.	6	62½	"	63	62¾
" Certific.	6	62¾	"	63¼	63
" Neg. Hamburg	5		"		
POLEN. Aand. 1829 ƒ 300:—			"		
" " 1835 " 500:—			"		
" Oblig.	4		"		
PORTUGAL. Neg. Londen.	5	29⅝	"	30	29 13/16
" " "	4	30⅝	"	31	30 15/16
" Binnenl.	5		"		
SPANJE. Neg. Londen 1834	5	12¼	"	½	12 5/16
" " onbep. St.	5	11½	"	12½	12 5/16
" Coupons		8¼	"	½	
" Neg. Londen 1842	3	35¾	"	36	35⅞
" Binnenl. Schuld	3	26½	"	27	26¾
OOSTENRIJK. Ween. Bank *Goll*	5		"		
" " " "	4		"		
" Metal.	5	72¾	"	74	73¾
" " Neg. Lond.	5		"		
" "	2½	38¼	"	39	38¾
NIEUW GRENADA. Neg. Lond.	1¼	16¾	"	17½	
VENEZUELA. Neg. Londen	2	24¼	"	¾	24½
MEXICO. Neg. Londen	5	23½	"	29	28 11/16
LOUISIANA bij *Hope en C.*	5		"		
Geld op Beleening		2½	"		
dito op Prolongatie		2½	"		

Belgie neg. bij *Rothschild* 45⅞. Americ. Bank-actien bij *Hope* 3 11/16. Spanje oblig. uitgest. schuld 3 5/16. Griekenland neg. Londen 4¾ à 5¼. Brazilie neg. 1824, 86¾; dito neg. 1843, 85. Peru 51¼. Ecuador 2⅞.

De markt in binnenl. fondsen was heden iets flaauwer. Van buitenl. fondsen waren Belgen prijshoudende. Spanjaarden iets flaauwer. Portugezen en Russen goed prijshoudende. Oostenrijksche fondsen gezocht; de 5 pc. nieuw metaliek 80¼, ½. *Z.-Americanen prijshoudende.*

MADRID, 14 Augustus. De 5 pc. 11¼; de 3 pc. 25⅜. Coup. 7.

WEENEN, 17 Augustus. De 5 pc. Metall. 93⅞; 2½ pc. 49. Bank-actien 1063.

ANTWERPEN, 20 Augustus. De 5 pc. Spanje 12¼; 3 pc. binnenl. 26 13/16. De 5 pc. Belgie 95; dito 2½ pc. 48¾.

MARKTBERIGTEN.

ROTTERDAM, 20 Augustus. *Tarwe:* Jarige Zeeuws., Vlaams. en Overm. weinig ter markt, weinig begeerd en 30 cents lager verkocht; goede en puike ƒ 8,80 à ƒ 9,20; mindere ƒ 7,75 à ƒ 8,60; o. dito ƒ 9 à ƒ 9,50. Van den nieuwen oogst waren heden een aantal klusjes ter markt, die, hoewel zeer verschillend van stuk, kleur en droogte, toch geen ongunstig denkbeeld van dat gewas geven, en om het nieuwtje van ƒ 7 tot ƒ 9 naar deugd opbragten. Roode soorten ƒ 5 à ƒ 10 lager weinig begeerd; 160, 163 p. jar. Hoogl. Kleefs. ƒ 275, ƒ 285; 162 p. n. dito ƒ 270, bij uitslijting. *Rogge:* Overm., Zeeuws. en Vlaams. 20 à 30 cents lager; jar. ƒ 4,60 à ƒ 5,20; n. dito ƒ 4,50 à ƒ 5,30; andere soorten ook lager; 150 p. jar. Rijn ƒ 150; 149, 150 p. n. Bovenl. ƒ 138, ƒ 140; 150 p. ligt gedr. Pomm. te Schiedam ƒ 158, ƒ 159. *Gerst:* Zeeuws., Vlaams. en Overm. winter ƒ 3,50 à ƒ 4,40; dito zomer ƒ 3,40 à ƒ 3,70. *Haver:* Zeeuws. en Inl. korte ƒ 2,60 à ƒ 8,60; dito lange ƒ 2 à ƒ 2,80. *Boekweit* prijshoudend; op 140 p.: Noord-Brab. ƒ 168, ƒ 170, ƒ 172, ƒ 173, ƒ 175; Groot-Brab. ƒ 175; Amersf. ƒ 165. *Erwten:* n. Zeeuws. en Walch. groene ƒ 5 à ƒ 7. *Paardenboonen*, schaarsch, ƒ 5 à ƒ 5,30. *Koolzaad:* circa 100 last aangevoerd; puik Zeeuwsch en Vlaamsch gestort £ 62, £ 63; dito dito en Overm. in zakken £ 61, £ 62; goede dito £ 59, £ 60; goed Flakk. £ 56, £ 57; mindere dito £ 52, £ 54; Polder £ 52, £ 56.

DE STAATSRAAD, GOUVERNEUR DER PROVINCIE NOORD-HOLLAND, geeft door deze, voor zoo veel noodig, kennis aan het publiek, dat, ten gevolge der bevolene practische oefeningen door artillerie-troepen, op Vrijdag den 24sten Augustus aanstaande, in den Toren op het Fort aan *de Leije* en op Woensdag den 29sten Augustus daaraanvolgende, op gelijke wijze, aan *het Schiphol*, schoten uit kanon van 24 ℔ naar het *Haarlemmer-Meer* zullen worden gedaan, op beide dagen te beginnen des morgens ongeveer ten 10 ure en te eindigen des namiddags vermoedelijk ten 3 ure.

Haarlem, *den 19den Augustus* 1849. — De Staatsraad, Gouverneur voornoemd, VAN EWIJCK.

*** NEDERLANDSCHE HANDEL-MAATSCHAPPIJ.

De Directie maakt bekend, dat door haar zullen worden geveild, te *Rotterdam*,

op *Maandag* den 10den *September* 1849:

23674 Kranj. en Kanas. *Java*-SUIKER, ligg. *aldaar*.
40702 d°. d°. D°. „ te *Amst*.
2756 d°. d°. D°. „ „ *Dordr*.
2445 d°. d°. D°. „ „ *Midd*.

De Notitiën, met de Veilconditiën, zullen in tijds worden uitgegeven.

Amsterdam, 6 *Augustus* 1849.

VAN DER OUDERMEULEN, Pr.
GOUDSWAARD, Dir., fung. Secret.

*** *De Provinciale Commissie van Geneeskundig Onderzoek en Toevoorzigt* in *Noord-Holland*, residerende te *Amsterdam*, zal, op den 6den September eerstkomende, des namiddags ten vijf ure, vaceren ter inschrijving dergenen, welke de Lessen aan de *Genees-*, *Heel-* en *Verloskundige School* wenschen bij te wonen. De vereischten om te worden toegelaten zijn: een goed zedelijk gedrag; voor de Mannelijke Leerlingen de ouderdom van zestien jaren, voor de Vrouwelijke van twintig tot dertig jaren; hiervan zullen zij legale bewijzen moeten overleggen.

Amsterdam, *den 22sten Augustus* 1849. — M. W. LUBER.

*** DE STAATSRAAD, GOUVERNEUR VAN DE PROVINCIE ZEELAND, brengt bij deze ter kennis van de belanghebbenden, *dat op Maandag den 3den September eerstkomende, des middags ten twaalf ure*, in de Vergaderzaal der Provinciale Staten, in de Abdij te Middelburg, ten overstaan eener Commissie uit H. E. G. A. Heeren Gedeputeerde Staten van Zeeland, in het open-

baar zal worden overgegaan tot de UITLOTING der AANDEELEN in de Provinciale Geldleeningen van *f* 290,000 en van *f* 20,000, mitsgaders in de Geldleening van *f* 220,000, voor de verbetering der Wegen in het vierde en vijfde District, welke, ingevolge de plans dier Geldleeningen, gearresteerd bij Koninklijke Besluiten van den 1sten December 1822, N°. 70, van den 29sten Julij 1842, N°. 56, en van den 28sten Junij 1845, N°. 62, met den eersten Januarij 1850 moeten worden afgelost, te weten:

Van de *laatste achttien Aandeelen*, ieder van *duizend Gulden*, *uit de eerste*;

Van *drie Aandeelen*, ieder van *vijf honderd Gulden*, *uit de tweede*, en

Van *zeven Aandeelen*, ieder van *duizend Gulden*, *uit de laatstgenoemde Geldleening.*

Middelburg, *den* 14*den Augustus* 1849.

De Staatsraad, Gouverneur voornoemd,

VAN VREDENBURGH.

*** Getrouwd:

GRAVE, PIERRE JEAN LIËNDERS,
18 Augustus 1849. van *Venlo*, en
Eenige kennisgeving. MANÉ THERÊSE KAMPS.

*** Te ROERMOND, den 15den Augustus 1849, beviel van eenen ZOON Vrouwe *M. S. A. MICHELHOFF — MEIJER.*

*** Te MAASTRICHT beviel den 14den Augustus 1849 voorspoedig van een' welgeschapen ZOON Vrouwe *M. W. PELERIN*, geb. *COPES VAN HASSELT.*

*** Heden beviel van eene welgeschapene DOCHTER *DOETJE HAMMING*, geliefde Echtgenoote van

DEN HORN NANNINGA UITTERDIJK,
(Gem. *Aduard*), Leeraar der Doopsgezinden.
17 Augustus 1849.

*** DORDRECHT, den 17den Augustus 1849. Bevallen van een' ZOON *E. C. DE KAT — VAN DER LINDEN.* Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel van eenen ZOON Vrouwe *M. A.* Baronnesse *VAN DER DUIJN*, geboren *DE BEIJER.*

BREDA, den 18den Augustus 1849.

*** Heden beviel van een' welgeschapen ZOON *GERRITJE SUURLAND*, geliefde Echtgenoote van

NEDER-HARDINXVELD, C. HOOGENDOORN Pz.
19 Augustus 1849. Eenige kennisgeving.

*** Zeer voorspoedig verlost van eene DOCHTER *ELIZABETH KUYK*, geliefde Huisvrouw van

ARNHEM, J. P. D. GELL.
19 Augustus 1849. Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van een' welgeschapen ZOON en DOCHTER *C. M. J. VAN HULS*, geliefde Echtgenoot van W. P. VAN HOUT.

GORINCHEM, den 19den Augustus 1849.

~~*** Heden beviel van eenen welgeschapen ZOON *C. D. SYBRANDI, VEEN.*~~

AMSTERDAM, 19 Augustus 1849.

*** Te GOUDERAK is op den 14den Augustus 1849, in den ouderdom van ruim 34 jaren, overleden de Heer PETRUS BERTINUS VAN BOCHOVE, Heel- en Vroedmeester aldaar, diep betreurd door zijne Ouders en verdere Betrekkingen. Eenige kennisgeving.

*** Den 15den Augustus 1849 overleed te KAMPEN, na eene kortstondige ziekte, Mevrouw YBELTJE SMEDING, in den ouderdom van bijna 63 jaren, diep betreurd door hare Kinderen.

Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed, na eene kortstondige, hevige ziekte, in den ouderdom van 44 jaren, mijn geliefde Echtgenoot, WILLEM VOORSTEEGH, mij nalatende acht Kinderen, met welke ik zijn onherstelbaar verlies diep betreur.

UTRECHT, H. DE BRIEDER,
16 Augustus 1849. Wed. *W. Voorsteegh.*

Men gelieve deze algemeene tevens als bijzondere kennisgeving aan te merken.

*** Heden overleed onze geliefde Zuster en Behuwd-Zuster, Mejufvrouw ALIDA HENDRIKA HAVESMAN, na een langdurig, doch hoogst geduldig lijden, in den ouderdom van ruim 62 jaren.

HAARLEM, G. A. HAVESMAN.
16 Augustus 1849. G. HAVESMAN,
geb. BUURMAN.

*** Trof ons, voor ruim een jaar, het smartelijk verlies van onzen zoo beminden Vader, heden leed ons kinderlijk hart wederom gevoelig, door het overlijden onzer geliefde Moeder, Vrouwe HENRIETTE PETRONELLE HESSELINK, Weduwe van wijlen den gepensioneerden Kapitein der Infanterie *Joh. Jac. Staal*; een aanhoudend sukkelend leven, sedert het overlijden van haren Echtgenoot, en bijkomende gevolgen der heerschende ziekte, maakte een einde aan haar, voor ons nog zoo dierbaar leven. J. W. F. STAAL.

ZWOLLE, H. C. STAAL.
den 17den Augustus 1849. J. C. STAAL.

De *Affaire* zal provisioneel, door den ondergeteekende en zijne Zusters, op dezelfde wijze worden gecontinueerd.

*** ZELHEM, 16 Augustus 1849. Het heeft den Heer van leven en dood behaagd, na een kortstondig lijden, tot onze bittere droefheid, onzen jongsten Lieveling, GERARDUS JURRIANUS DIDERICUS, in den jengdigen leeftijd van nog geen zeven maanden, ons heden door den dood te ontnemen. Hoezeer ons dit ook ter nederdrukt, wij wenschen Gode te zwijgen.

R. VAN SIJLL.
G. E. EBBINK.

Strekkende deze tot algemeene en bijzondere kennisgeving.

*** Heden overleed, tot mijne diepe droefheid, mijne geliefde Echtgenoot, ANNA VAN DER HAEGEN, in den ouderdom van 33 jaren. A. STREEFKERK.

VREELAND, 17 Augustus 1849.

*** Andermaal nam Gods vaderliefde ons geliefd jongst Dochtertje, WENDELINA JEANNETTE MARIE HELENE, aan de thans heerschende ziekte, in den zoo aanvalligen leeftijd van bijna 5 jaren.

UTRECHT, G. RIJNDERS,
17 Augustus 1849. 1e Luit. der Infanterie.
A. W. RIJNDERS — RAMDOHR.

Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed, in den ouderdom van 80 jaren, onze geliefde Vader en Behuwd-Vader, de Hoog-Edel-Gestr. Heer JEAN PAUL SIXTI JONQUIERE, Ridder der M. W. O. en gepens. Luit.-Colonel der Cavallerie.

LEYDEN, *Uit aller naam*,
17 Augustus 1849. D. L. JONQUIERE.

Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed Vrouwe J. M. NICHAUS, Wed. *Stael van Holstein.* Eenige kennisgeving.

KAMPEN, 18 Augustus 1849.

*** Heden ontsliep, na eene zeer langdurige ongesteldheid, onze dierbare Vader, CHRISTIAAN LEONARD VAN DEN BROEK, Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw en rustend Predikant in 's Gravenhage, in den ouderdom van ruim 65 jaren. Sedert meer dan 42 jaren was hij in de bediening van het Evangelie werkzaam geweest, doch in de laatste maanden moest hij zich geheel aan zijnen uitgebreiden werkkring onttrekken.

Wij verliezen in hem eenen wijzen raadsman en teederzorgdragenden Vader, maar voor hem was de dood de ure der verlossing. *Uit allen naam*,

'S GRAVENHAGE, J. J. VAN DEN BROEK.
den 17den Augustus 1849.

*** Onze jongste Zoon, JOHANNES, zeventien weken oud, werd heden namiddag aan onze ouderzorgen ontrukt. JOHs. A. HOUWENS.

ROTTERDAM, JACa. HOUWENS,
18 Augustus 1849. geb. KNEGTMANS.

*** Heden overleed, aan eene kortstondige ziekte, onze geliefde oudste Zoon, HENDRIK, in den jeugdigen leeftijd van bijna 14 jaren.

ROTTERDAM, A. OUTSHOORN.
19 Augustus 1849. E. G. OUTSHOORN,
POTTUM.

*** Den 19den Augustus 1849 is op zijn Buitenverblijf HOOGWERF, in de Gemeente *Loosduinen*, overleden de Hoog-Edel-Gestrenge Heer Mr. JACOB ARNOLD BRAND, Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw, President van het Provinciaal Geregtshof in *Zuid-Holland.*

*** UTRECHT, 19 Augustus 1849. Overleden Vrouwe SOPHIA JOHANNA ELISABETH TROTZ, Weduwe ~~van den Hoog-Edel-Achtbaren Heer Mr. *A. G. Smith.*~~

*** Werden wij op den 16den dezer diep getroffen, door het spoedig afsterven van onzen geliefden Broeder, *Coenraad van Geel*, des te dieper worden wij heden gewond, door het binnen weinige uren afsterven onzer dierbare Moeder en Behuwd-Moeder, Mejufvrouw WILLEMINA FOLMER, Weduwe *J. C. P. Quadbeck*, eerder Weduwe *C. van Geel*, in den ouderdom van 55 jaren; onzer geliefde Zuster, JOHANNA WILHELMINA CHRISTINA VAN GEEL, op 28jarigen, en Broeder, NICOLAAS QUADBECK, op ruim 23jarigen leeftijd. De troostgronden van het dierbaar Evangelie doen ons gelaten zijn aan den wil van Hem, die de dierbare afgestorvenen tot een beter leven riep; terwijl wij, ten einde onze hartgrondige smart niet te vermeerderen, verzoeken van brieven van rouwbeklag verschoond te blijven. Strekkende deze zoo tot algemeene als bijzondere kennisgeving aan Familie en Bekenden. D. VAN GEEL.

C. A. 'T HOOFT.
WEESP, C. H. 'T HOOFT,
den 20sten Augustus geb. QUADBECK.
1849. J. W. QUADBECK.

Allen woonachtig te *Oudshoorn.*

*** KOSTSCHOOL TE *STEENBERGEN.*

Door het plaatsen van eenige mijner Elèves aan de Kweekschool voor de Zeevaart en in burgerlijke betrekking, heeft de ondergeteekende gelegenheid tot het plaatsen van nog eenige KOSTLEERLINGEN. Prospectussen enz. zijn ook te bekomen bij de Heeren *C. van de-Ven*, Predikant te Nieuwvosmeer; *W. J. van Voorst Catshoek*, Secretaris der Stad Tholen; *C. Pilaar*, Grossier te Goes, en bij S. GERI,

18 *Augustus* 1849. Instituteur.

*** Men vraagt te Bergen op Zoom een' KWEEKELING en een' ONDERMEESTER. *Franco* adres, onder Letter S., aan den Boekhandelaar J. C. VERKOUTEREN, te Bergen op Zoom.

*** J. W. REGT, benoemd Onderwijzer te Waddinxveen c. a., vraagt tegen p°. November a. s. eenen EERSTEN en TWEEDEN ONDERMEESTER, in staat naar de beste leerwijzen onderrigt te geven en op eene bevallige manier met Kinderen om te gaan. Kennis der Fransche Taal en Muzijk zal den eersten tot aanbeveling dienen. Boven Kost en Inwoning is het Salaris *f* 80 en *f* 50. Men vervoege zich in *persoon*, of met *gefrankeerde* Brieven, bij gemelden Onderwijzer, thans te Groote Lindt.

*** Men wenschte gaarne geplaatst te zien, tegen eenige vergoeding: Een JONG MENSCH, geëxamineerd voor den vierden Rang en niet onbedreven in de nieuwere Talen, ter assistentie op eene School waar genoemde Talen gedoceerd worden. Te bevragen met *franco* Brieven, onder Lett. B. D., bij den Boekhandelaar A. J. VAN DEN SIGTENHORST, te Deventer.

*** Ter uitbreiding eener sedert vele jaren *gevestigde Zaak* worden in alle plaatsen Personen, die vele relatiën hebben, als AGENTEN gevraagd, tegen het genot van billijke Provisie. De reflecterenden worden verzocht zich *franco* te adresseren, onder Letters E. S., aan het Bureau der Nieuwe Rotterdamsche Courant, of aan de Boekhandelaars SMIT & DE KONING, te Amsterdam.

*** Een gehuwd TUINMAN, zonder Kinderen, van middelbaren leeftijd en Protestantsche Godsdienst, die om billijke redenen zijne dienst gaat verlaten, zag zich gaarne tegen November of eerder geplaatst; zoo wel van gedrag als bekwaamheden kan hij de beste getuigschriften overleggen. Adres met *franco* Brieven, onder Letter H., bij de Boekhandelaren GEBROEDERS HENDRIKSEN, aan de Zoetebrug, tegenover de Leuvenhaven, te Rotterdam.

*** Er wordt gevraagd: Een KOORNMOLENAARSKNECHT, die zijn werk goed verstaat en goed van gedrag. Belanghebbenden vervoegen zich, liefst in *persoon*, of met *franco* Brieven, bij P. F. VAN DER SCHEER, Haanmolen, West-Binnensingel, te 's Gravenhage.

*** Eene JUFVROUW, 25 jaren oud, van zeer goeden Huize, de Protestantsche Godsdienst belijdende, bekend met de Fransche en Hollandsche Talen, benevens alle Vrouwelijke Handwerken en verder alles wat tot eene beschaafde opvoeding behoort, zoude zich gaarne tegen November of eerder geplaatst zien tot Gezelschap eener Dame of ter bestiering eener kleine Huishouding, zullende meer op fatsoenlijke behandeling dan wel op de grootte van Salaris gereflecteerd worden.

Indien men op deze regard mogt slaan gelieve men zich met *franco* Brieven te adresseren, onder Letters A. A., bij den Boekhandelaar J. DE LANGE, aan den Brink te Deventer.

*** *Une* **DEMOISELLE** de la Suisse, *du culte protestant, désire se placer auprès de jeunes enfants, pour les soigner et pour leur donner les premiers principes d'éducation. s'Adresser par lettres affranchies, sous l'initiale* L., *à Mr. W. J. KRUYT, Libraire à Arnhem.*

*** Celui qui désire faire de *f* 6000 ¼ pr. ct., de *f* 12,000 ½ pr. ct., de *f* 25,000 1 pr. ct., ou de *f* 50,000, 2 pr. ct. par jour, sans aucun risque de perte, peut s'adresser, par lettres *affranchies* et sous les initiales A. G., chez le Libraire H. S. J. DE GROOT, à la Haye.

*** NOTIFICATIE.

Burgemeester en Wethouders der Stad ZALT-BOEMEL maken bij deze bekend, dat de gewone KERMIS, ingevolge besluit van den Stedelijken Raad, dit jaar **niet** zal worden gehouden.

Zalt-Boemel, 20 *Augustus* 1849.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
J. THOOFT, Vt.
Ter ordonnantie van dezelven,
T. T. H. VAN BENTHEM VAN DEN BERGH.

*** *Het Gemeente-Bestuur van* OUDKARSPEL brengt ter kennisse, van elk wien het aangaat, dat de KERMIS dier Gemeente, invallende op Zondag den 26sten Augustus 1849, een aanvang zal nemen op Maandag den 27sten derzelve maand Augustus, en dat voor dien dag geen Kramen of Stallen zullen mogen worden opgeslagen.

Oudkarspel, *den* 13*den Augustus* 1849.

Het Gemeente-Bestuur voornoemd,
Uit deszelfs naam,
M. KROON, Secretaris.

*** De KERMIS te Goor zal dit jaar **geen** plaats hebben, en alleen VEEMARKT, op Woensdag den 29sten Augustus 1849, gehouden worden.

De Burgemeester,
(get.) W. GÖTTE.

*** SCHULP-KALKBRANDERIJ.

De ondergeteekenden berigten door deze, dat zij door aankoop Eigenaren zijn geworden van de op den 16den dezer publiek verkochte SCHULP-KALKBRANDERIJ, toebehoord hebbende en gedreven door den Heer J. VAN LAKERVELD BISDOM. Zij bevelen zich bij de vroegere begunstigers dezer Fabrijk aan, zoowel als aan elk, die hen met orders zoude willen vereeren, belovende eene allezins prompte en civiele Bediening.

Oudshoorn, H. KLOOT.
den 18*den Augustus* 1849. J. W. CLANT.

*** Ouders of Voogden buiten de Stad, die genegen zijn een of twee Zoons of Pupillen den cursus aan het Gymnasium te Zutphen, welke half September een aanvang neemt, te doen bijwonen, vinden voor KOST en INWONING, tegen een' zeer billijken prijs, gelegenheid bij fatsoenlijke Protestantsche Lieden, zonder Kinderen. Men adressere zich met *franco* Brieven, onder de Letter W, bij den Boekhandelaar THIEME, te Zutphen.

*** Bij inschrijving wordt te KOOP aangeboden: Eene zeer groote partij VIJFTIENJARIG ELZENHOUT, bijzonder geschikt voor *Perkoenpalen*, gelegen in het Bosch op de Buitenplaats *Schoonzigt*, onder Arkel.

Nadere informatiën zijn te bekomen bij GERRIT DEN BESTEN, te Arkel, Wijk A, N°. 5, aan wien ook de Inschrijving-Biljetten, vóór den eersten October 1849, zullen moeten worden overhandigd.

*** UIT DE HAND TE KOOP: Een hecht, sterk en wel ter nering staand HUIS, met ruim ERF en PAKHUIS, aan de Nieuwstraat (een der beste standen) te Medemblik, waarin de Affaire van *Kruidenier* en *Slijter* in *Wijnen* en *Dranken* sedert vele jaren is en bij voortduring met goed gevolg wordt uitgeoefend en waarbij Winkel, Voorraad en Gereedschappen kunnen worden overgenomen. Te bevragen bij den Notaris C. J. MERENS. Brieven *franco.*

*** Door sterfgeval UIT DE HAND TE KOOP: Een goed, sterk en welgebouwd, ter nering staand HUIS, waarin sedert bijna eene vierde eeuw de *Brood-*, *Beschuit-* en *Kleingoedbakkerij* met het beste gevolg is uitgeoefend en nog wordt gecontinueerd, waarbij tevens kan

worden overgenomen de Winkel, Opstand, benevens Broodwagen en verdere Gereedschappen, welke tot eene goede Bakkerij behooren.

Nadere informatie te bekomen bij J. DE GROOT Bz., Mr. Kopergieterij, in de Catharijne-Straat te Utrecht. Brieven *franco*.

*** **UIT DE HAND TE KOOP, TE *BREDA*:** Een fraai en zeer logeabel HUIS, met grooten TUIN, nagelaten door den Generaal Baron *Chassé*.

*** VERKOOPING, *om contant Geld*, aan den Scheepmakersdijk te Haarlem, op Donderdag den 23sten Augustus 1849, van eenig HUISRAAD en INBOEDEL, GOUD en ZILVER, zeven stuks KOEIJEN en ongeveer 6000 ℔ KOEHOOI. Daags te voren voor ieder te zien.

*** JACOB WILLEM MIJNSSEN, Makelaar te Amsterdam, presenteert, als lasthebbende van zijne Principalen, publiek te verkoopen, in het Logement *het Stadhuis van Amsterdam* te Rijp, ten overstaan van den Notaris B. GEEL, op Woensdag den 22sten Augustus, des avonds ten 6 ure:

Een kapitaal WOONHUIS, PAKHUIS en ERF, staande en gelegen in het Nieuwland te Rijp, Kad. Sectie B, Nos. 371 en 371*a*.

Een kapitale, hechte, sterke en weldoortimmerde HENNEPKLOPPERS-MOLEN, genaamd *DE REIGER*, staande en gelegen op het Zuideinde te Rijp, Kadastraal Sectie C, N°. 101.

*** Men is voornemens om in de maand September, op nader aan te kondigen dag, ten overstaan van den te Monnickendam residerenden Notaris M. C. MERENS, in het openbaar te verkoopen: Een hecht, sterk en weldoortimmerd HUIS, ERVE en verdere GETIMMERTENS, waarin sedert meer dan eene Eeuw eene *Hoef-, Grof- en Kagchelsmederij* met het beste gevolg is uitgeoefend, zijnde alsnog in volle werking, met daarbij behoorende Gereedschappen en compleeten Inventaris, staande en gelegen binnen de Stad Monnickendam, op de Haven, in de onmiddelijke nabijheid der groote Scheepstimmerwerf. Het Perceel is dagelijks te bezigtigen en zijn nadere informatiën te bekomen zoo ten Kantore van voornoemden Notaris, als bij de Eigenaresse en Bewoonster, de Wed. H. C. BONGAERTS.

*** De Notaris Mr. H. W. VAN MARLE zal op Woensdag den 5den September 1849, des voormiddags ten 10 ure, in het Locaal op den Poot te Deventer, doen inzetten en den 19den September daaraanvolgende, terzelfder ure en plaats, finaal verkoopen:

DE HAVEZATE *DE LATHMER*,

gelegen aan den Straatweg van Deventer, langs Zutphen, naar Arnhem, bij het Dorp Wilp, onder de Gemeente Voorst, Provincie Gelderland, en zulks eerst in de volgende Perceelen:

Ie *Perceel.* Het HEERENHUIS, voorzien van veertien Kamers, Keukens, Kelders en verdere Gemakken, met Stallingen, Koetshuis, Tuinmanswoning, Schuur, Varkenshokken, overdekte Mestvaalt, Broeikassen, oude Toren (bevattende Kippenhok, Kamer en Duiventil), met verdere Getimmerten; de Boeren-Erven *het Soerhuis*, met Boerenhuis en annexe Schuur, met overdekte Mestvaalt; voorts Korenberg en Karnmolen; *het Bosman*, met Boerenhuis en Schuur; voorts Grachten, Vijvers, Tuinen, Wandelingen, opgaande Boomen, Akkermaalsbosschen, Bouw- en Weidelanden; te zamen groot 89 Bunders, 35 Roeden, 82 Ellen.

IIe *Perceel.* Het SOERHUIS *STERREBOSCH*, zijnde Bouwland, Akkermaalsbosch en opgaande Boomen, te zamen groot 6 Bunders, 26 Roeden, 50 Ellen.

IIIe *Perceel.* SOERHUIS *HAZELENBERG*, zijnde Bouwland en Akkermaalsbosch, te zamen groot 6 Bunders, 32 Roeden, 60 Ellen.

IVe *Perceel.* BOSMAN *HAZELENBERG*, zijnde Bouwland en Akkermaalsbosch, te zamen groot 7 Bunders, 44 Roeden, 90 Ellen.

Ve *Perceel.* De *LANGE WEVERSBOSCH*, zijnde Akkermaalsbosch, groot 2 Bunders, 37 Roeden, 20 Ellen.

VIe *Perceel.* De *GROOTE WEVERSBOSCH*, met den Driehoek, zijnde Akkermaalsbosch en opgaande Boomen, te zamen groot 8 Bunders, 84 Roeden, 38 Ellen.

VIIe *Perceel.* Een stuk WEIDELAND, aan de Torenaller, bij den Molen, groot 1 Bunder, 31 Roeden, 80 Ellen.

VIIIe *Perceel.* De KATERSTEDE *DE KLEINE LATHMER*, met dubbeld Woonhuis, Bouw- en Weiland, te zamen groot 2 Bunders, 33 Roeden, 30 Ellen.

IXe *Perceel.* Een stuk Binnen- en Buitendijks BOUW- en WEILAND, tusschen de Wagen- en Bollenkolken, groot 1 Bunder, 42 Roeden, 90 Ellen.

Xe *Perceel.* Een stuk Buitendijks WEILAND, naast den Pas, groot 2 Bunders, 89 Roeden, 30 Ellen.

XIe *Perceel.* Een stuk Buitendijks WEILAND, over de Leidesloot, groot 60 Roeden, 50 Ellen.

XIIe *Perceel.* De *BRANDBOSCH*, zijnde Akkermaalsbosch met opgaande Boomen, Bouwland, benevens Buitendijks Weideland en Kolk, te zamen groot 8 Bunders, 18 Roeden, 10 Ellen.

XIIIe *Perceel.* De *BLOEMENDAAL*, zijnde Akkermaalsbosch, Binnen- en Buitendijks Weideland en Kolken, te zamen groot 6 Bunders, 57 Roeden.

XIVe *Perceel.* De *PAARDEBOSCH*, zijnde Akkermaalsbosch, Binnen- en Buitendijks Weideland en Kolk, te zamen groot 6 Bunders, 41 Roeden, 50 Ellen.

En daarna in de volgende Kolommen:

1e Kolom: Perceelen III en IV.
2e „ „ I tot en met IV.
3e „ „ V en VI.
4e „ „ I tot en met IV.
5e „ „ I „ „ „ VIII.
6e „ „ IX „ „ „ XII.
7e „ „ XIII en XIV.
8e „ „ IX tot en met XIV.

En eindelijk de generale massa van de veertien Perceelen, welke alle aan elkander zijn gelegen.

XVe *Perceel.* Eene driedubbele BANK, in de Hervormde Kerk te Wilp.

XVIe *Perceel.* Een stuk Buitendijks WEILAND en KOLK, gelegen bij het Wilpsche Tolhek, Gemeente Voorst, groot 1 Bunder, 49 Roeden, 60 Ellen.

De genummerde BOOMEN, op deze Percelen staande (ongeveer 2200 stuks), zullen daags na den toeslag, des voormiddags ten 10 ure terzelfder plaats worden geveild, kunnende dezelve door de Koopers van den Ondergrond, tegen betaling van 3 pCt. premie, worden genaderd.

De aanwijzing zal geschieden door of van wege JAKOB WILLEMS, Bouwman op *het Soerhuis* (alwaar de Kaart ter visie zal liggen), en wel dagelijks, met uitzondering, ten opzigte van het Heerenhuis, van Zaturdag en Zondag, en waarvoor men ook verzocht wordt belet te vragen.

De nadere omschrijvingslijsten van deze Goederen en van de Boomen, benevens alle verdere informatiën, zijn te bekomen ten Kantore van bovengenoemden Notaris, in de Assenstraat te Deventer.

*** **VOORLOOPIG BERIGT.**

Op den 22sten September 1849 zal te Haarlem in publieke veiling worden gebragt: Een TUINGROND, alleruitmuntendst geschikt tot het kweeken van *Bloembollen*, waartoe dezelve ook sedert vele jaren is gebezigd geworden, met het daarop staande WOONHUIS, BOLLENSCHUUR, ENZ, ENZ, staande en gelegen aan de Noordzijde van de Meesterlottelaan, onder het gebied der Stad Haarlem, en waarvan het Huis uitzigt heeft aan den Heerenweg; te zamen groot 85 Roeden en 90 Ellen.

*** **VOORLOOPIGE AANKONDIGING.**

De Notaris VAN ITTERSUM, te Brummen, zal in den loop der maand September 1849, in het Logement *het Wapen van Gelderland*, te Dieren, publiek veilen en verkoopen: Een wel onderhouden HEEREN-HUIS, bevattende acht ruime, zoo Beneden- als Boven-Kamers, meest allen behangen, gestukadoord en van Stookplaatsen voorzien, Zolders, Kelders en Keuken; Koetshuis met Paardenstalling; een groote Tuin, met exquise Vruchtboomen en ander Plantsoen; te zamen groot 39 Roeden, 30 Ellen, gelegen te Dieren, Provincie Gelderland, nabij den Straatweg van Arnhem op Zutphen.

Te aanvaarden den 1sten November e. k.; inmiddels *uit de Hand te Koop*. Te bevragen bij opgenoemden Notaris. Brieven *franco*.

GODSDIENST.

C. S. Adama van Scheltema, S. J. van den Bergh, J. Bierman Jr., C. H. Clements, Is. da Costa, J. F. Cortius, H. Aszoon Doyer, J. van Dam, R. H. Graadt Jonkers, M. H. de Graaf, B. ter Haar, O. G. Heldring, J. van Harderwijk, J. P. Hasebroek, A. v. d. Hoeve, H. J. Koenen, J. J. L. ten Kate, T. H. Kerkhoven, B. Ph. de Kanter, J. Kiselius, C. E. van Koetsveld, H. L. Lesturgeon, J. H. van Lennep, W. Moll, J. A. M. Mensinga, L. S. P. Meyboom, Mr. A. Oudeman, D. Pijzel, C. W. van der Pot, J. C. Perk, A. Radijs, Römer, J. van Schaick, G. H. van Senden, A. E. C. van Someren, H. Tollens, L. J. A. Tollens, Joh. Tiedeman, Thoden van Velzen, van Vollenhoven, J. L. van der Vliet, A. Verwijs, W. H. Warnsinck, Winkler Prins, W. C. Wansleven Jr., Mejufvr. **P. Moens**, de **Schrijfster van te Laat** en meer andere beroemde Letterkundigen hebben, in *Proza* en *Poëzy*, medegewerkt aan het CHRISTELIJK JAARBOEKJE, onder den Titel van **CHRISTOPHILUS.** 7 Deelen, 1841 — 1847, met 22 uitmuntende Staalgravuren van **Tétar van Elven, D. J. Sluyter, J. W. Kaiser, J. P. Lange**, enz. Gebonden in geslagen lederen Band; verguld op snede. Prijs bij de uitgave **ƒ25,20; THANS ZULLEN DE 7 DEELEN WORDEN AFGELEVERD VOOR DEN GERINGEN PRIJS VAN ƒ10,50.**

Om na de opnoeming van bovengemelde namen iets tot aanbeveling te zeggen zoude bespottelijk zijn; alleen zullen wij de woorden van een beroemd Kanselredenaar afschrijven, welke zegt: *Goedgunstig ontvangen, verspreidde de* CHRISTOPHILUS *in menigen huisselijken kring licht en leven, geloof, vertrouwen en hope, en alzoo dien vrede Gods, die beter is dan alle schatten der Wereld.*

Slechts 45 complete stellen, van 7 Deelen, zijn voorhanden, die dus spoedig zullen zijn opgeruimd en waarschijnlijk eene tweede aankondiging onnoodig maken. In elk geval wordt na 15 September de prijs verhoogd, bijaldien er op dien tijd nog iets mogt overig zijn. Afzonderlijke Jaargangen, op zich zelven compleet en bijzonder geschikt tot Gelegenheids-Geschenken, zullen, met uitzondering van 1846, zoolang de voorraad strekt, voor ƒ1,80 worden afgeleverd, door J. H. VAN DER BEEK, Achterburgwal, bij de Stilsteeg, te Amsterdam; alles à *contant* en op *franco* aanvraag.

*** Door P. HOOVENAAR RUTERING, te Deventer, wordt uitgegeven:

ALGEMEENE NIJVERHEIDS-COURANT.

WEEKBLAD VOOR LANDBOUW, KOOPHANDEL, ZEEVAART, FABRIJKWEZEN, KUNSTEN, AMBACHTEN, VOLKSHUISHOUDKUNDE, STATISTIEK, ENZ.

Deze Courant, die elken Zaturdag uitkomt, handelt over alle takken van Nijverheid. In haar worden zooveel mogelijk opgenomen alle nieuwe uitvindingen en verbeteringen, die zoowel binnen- als buitenslands gemaakt worden, ten einde de belangen van den nijveren stand te bevorderen. Een aanzienlijk getal beroemde mannen heeft zich tot medewerking aan dezelve verbonden, en de groote verscheidenheid van onderwerpen, die reeds in de ze eerste nummers voorkomen, doen duidelijk zien, dat al wie tot de Nijverheid in betrekking staat bij het lezen van deze Courant groot belang heeft. De volgende hoofd-rubrieken worden daarin behandeld: 1. *Algemeene Beschouwingen over Nijverheid.* — 2. *Landbouw en Veeteelt.* — 3. *Koophandel en Zeevaart.* — 4. *Fabrijken, Trafijken, Kunsten en Ambachten.* — 5. *Natuur- en Scheikunde.* — 6. *Volkshuishoudkunde en Statistiek.* — 7. *Onderwijs, Opvoeding en Ontwikkeling van den nijveren Stand.* — 8. *Handelsregt.* — 9. *Verleende Octrooijen, Prijsvragen, Boekaankondigingen en Advertentiën.*

Bij het einde van elken jaargang ontvangt men Titel en Inhoud gratis. — Prijs per 3 maanden ƒ1.—, *franco* per post ƒ1.15.

Alle soliede Boekhandelaren en Postdirecteuren nemen bestellingen aan.

*** **NIEUWE WERKEN,**

bij M. BALLOT, te Deventer, van de pers gekomen en alom verzonden:

TOM RAQUET,

ZIJNE DRIE ONGEHUWDE TANTES EN DE FAMILIE WHITTLEBURY,
door *C. W. MANBY*.
2 Deelen, met twee Platen. ƒ4.60.

DE GRAVEN KÖNIGSMARK.

Historische schetsen uit de 17de en 18de eeuw,
door *W. F. PALMBLAD*,
2 Deelen. ƒ6.40.

CONINGSBY OF HET JONGE ENGELAND,

door *B. d'ISRAELI*.
2 Deelen. ƒ6.

Dr. J. J. PENNINK'S Gedachten over de zedelijke rigting aan *Onderwijs* en *Opvoeding* op de Volksscholen van staatswege te geven, naar Art. 194 der Grondwet. ƒ0.35.

*** G. T. N. SURINGAR, te Leeuwarden, heeft uitgegeven en bij alle soliede Boekhandelaren verkrijgbaar gesteld:

ZIELKUNDE,

OF

BESCHOUWING VAN DEN MENSCH ALS BEZIELD WEZEN, door Prof. T. ROORDA. Gr. 8°. ƒ1,80.

LIEF EN LEED

IN DE EVANGELIE-BEDIENING. Gr. 8°. ƒ1,80.

Bij denzelfden zijn onlangs verschenen:

NAGELATEN LEERREDENEN

VAN

ABm. des AMORIE van der HOEVEN Jr., *voorafgegaan door eene* LEVENS- EN KARAKTERSCHETS DES ONTSLAPENEN, *van de hand zijns Vaders.* Met Portret. ƒ3,75.

HET GELOOF IN JEZUS CHRISTUS,

ons licht, onze kracht en onze rust, ook in deze zorgvolle tijden. Vier Leerredenen, naar de behoefte des tijds, door Prof. L. G. PAREAU. Gr. 8°. . . ƒ -,90.

*** Bij J. M. E. MEIJER, te Amsterdam, komt van de pers en is alom verzonden:

NEDERLAND.

Handboekje voor Reizigers door ons Vaderland,
door *A. J. VAN DER AA*,
LID DER MAATSCHAPPIJ VAN NEDERLANDSCHE LETTERKUNDE TE LEYDEN.
Met 6 Kaartjes; gebonden in half linnen band.
Prijs ƒ3,50.

Men vindt daarin al datgene vermeld, wat voor een' Reiziger, zoowel die voor zijn genoegen als handelszaken reist, eenigzins belangrijk kan geacht worden.

WEGWIJZER

IN AMSTERDAM,
door *A. J. VAN DER AA*,
LID DER MAATSCHAPPIJ VAN NEDERLANDSCHE LETTERKUNDE TE LEYDEN.
Met een' Platten-Grond. Prijs 70 Cents.

Dit werkje geeft in een kort bestek al het merkwaardige op, wat er in Neêrlands Hoofdstad gevonden wordt.

*** Op heden is bij S. E. VAN NOOTEN, te Schoonhoven, in het licht verschenen en alom verzonden:

EEN NIEUWE ROMAN VAN ANDERSEN,

GETITELD:

DE TWEE BARONESSEN.

Uit het Engelsch vertaald door C. M. MENSING.
2 Deelen, met Vign. Prijs ƒ4,40.

En debiteert met succes, van denzelfden Schrijver:

I. DE IMPROVISATOR. Uit het Deensch vertaald door Mr. ***C. J. N. NIEUWENHUIS.*** 2 Dln, met Vign. . . . . à ƒ5,40.

II. *O. T.* (*OTTO THOSTRUP*.) Eene Novelle, uit het Deensch vertaald. Met eene Plaat, à ƒ2,50.

*** Bij A. CRANENDONCQ, Boek-, Papier- en Kunsthandelaar te Nijmegen, is uitgekomen:

OPWEKKING

tot bijwoning van de Godsdienstoefeningen, bij gelegenheid van Algemeene DANK- en BEDEDAGEN, vooral in dezen tijd, door *T. M.*
Prijs 10 Cents.

NB. Hetzelve wordt niet in commissie gezonden, doch is mede verkrijgbaar bij de Heeren Boekhandelaars: *L. van Bakkenes*, te Amsterdam; *W. H. van Heijningen*, te Utrecht, en *J. W. Swaan*, te Arnhem. (Ontbiedingen *franco*).

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.